

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

71

Vragen van het lid **Zijlstra** (VVD) aan de ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *de toelating van het Alternatief Voor Vakbond tot cao-onderhandelingen*. (Ingezonden 28 augustus 2009)

1

Bent u bekend met de problemen die het Alternatief Voor Vakbond (AVV) sinds haar oprichting in 2005 ervaart met toetreding tot cao-tafels, bijvoorbeeld bij de onderhandelingen over de universiteits-cao waar zij door alle betrokken partijen werd geweerd?

2

Kunt u aangeven hoe het kan zijn dat in sociale onderhandelingen nieuwe toetreders tot die onderhandeling kunnen worden geweerd op basis van oude convenanten en achterhaalde regels?

3

Kunt u verklaren hoe het kan zijn dat uw ministeries meewerken aan het werven van deze vakbond van de onderhandelingstafel?

4

Deelt u de mening van de vertrekkend voorzitter van CNV-jong Klaas Pieter Derks, zoals hij die in een recent interview met de volkskrant uitte, dat de gevestigde vakbonden te weinig opkomen voor de belangen van jongeren? Kunt u dat toelichten?¹

5

Deelt u de mening dat door de samenstelling van haar huidige ledental en haar missie een partij zoals het AVV een geschikte onderhandelingspartner is om de belangen te vertegenwoordigen van jongeren en andere groepen wier belang door de gevestigde bonden niet of slecht worden vertegenwoordigd?

6

Deelt u de mening dat een toelatingscriterium op basis van ledental een negatief effect heeft op de toetreding van nieuwe partijen, omdat zij eerst voldoende leden moeten werven alvorens zij voor die leden invloed kan beginnen uit te oefenen, terwijl het voor leden pas interessant wordt om lid te worden als de nieuwe partij aan de onderhandelingstafel mag plaatsnemen? Indien nee, waarom niet? Indien ja, op welke termijn kunt u dit criterium aanpassen?

7

Deelt u de mening dat toetreding van bijvoorbeeld het AVV tot de cao-onderhandelingen bespoedigd moet worden, juist omdat zij een ander en ook jonger publiek trekt dan de gevestigde vakbonden en daarmee nochtans onderbelichte belangen zal versterken?

8

Welke acties gaat u ondernemen om ervoor te zorgen dat de huidige kartelvorming bij de

cao-onderhandelingen doorbroken wordt, zodat nieuwe partijen gemakkelijker kunnen aanschuiven?

¹ de Volkskrant, 13 juli 2009: «CNV ziet slechts belang oudere werknemer»
http://www.volkskrant.nl/economie/article1257511.ece/CNV_ziet_slechts_belang_oudere_werknemer

Antwoord

Antwoord van minister **Ter Horst** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), mede namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ontvangen 21 september 2009)

1

Het is ons bekend dat het AVV reeds een aantal malen heeft getracht toegang te krijgen tot de onderhandelingstafels in de publieke sector.

2

Het is ons niet bekend dat vakorganisaties die aansluiting wenssen bij het arbeidsvoorwaardenoverleg in de publieke sector daar worden geweerd op basis van convenanten en regels. Indien een vakorganisatie niet tot het overleg zou worden toegelaten louter omdat er in regelingen of convenanten een limitatieve opsomming wordt gegeven van de vertegenwoordiging aan werknemerszijde in het overleg, kunnen die regels of convenanten worden aangepast. Echter alvorens

vakorganisaties die wensen toe te treden tot het overleg worden toegelaten dienen zij aan te tonen dat zij in voldoende mate de belangen van hun achterban vertegenwoordigen en ook voldoende representatief zijn voor de beroepsgroep die zij stellen te vertegenwoordigen. Representativiteit wordt als regel vastgesteld op grond van – in vergelijking met andere organisaties – het ledenaantal in een beroepsgroep van een bepaalde sector.

3
In deze vraagstelling ligt de suggestie besloten dat deze ministeries zouden meewerken aan het weren van de AVV van de onderhandelingstafel. Daarvan is geen sprake. Indien het AVV aantoont voldoende representatief te zijn voor de beroepsgroepen in de onderscheiden overheidssectoren, waarvan zij stelt de belangen te vertegenwoordigen, gaan wij er vanuit dat de vakbond in beginsel kan worden toegelaten tot het arbeidsvoorwaardenoverleg in de desbetreffende sectoren.

4
Nee, wij delen deze opvatting in elk geval niet voor zover dit het overleg tussen sociale partners in de publieke sector zou betreffen. Op grond van contacten met de vakorganisaties – ook bij de cao-onderhandelingen die door ondergetekenden worden gevoerd (CAO-Rijk, CAO-Politie, CAO-Primair Onderwijs) – is naar ons oordeel sprake een evenwichtige vertegenwoordiging van belangen van de verschillende generaties werknemers door de vakorganisaties, waarmee er ook voor de belangen van jongeren in het overleg tussen overheidswerkgevers en werknemers voldoende aandacht is. Wij hebben geen aanwijzingen dat dit anders zou zijn.

5
Wij dragen geen kennis van het huidige ledental van de AVV, haar representativiteit voor de beroepsgroepen en/of categorieën daarbinnen waarvan zij de belangen stelt te vertegenwoordigen. Voorts verwijzen wij naar het antwoord op vraag 4 waar het betreft de stelling dat de door u als gevestigd aangeduide bonden jongeren en andere groepen niet of slecht zouden vertegenwoordigen.

6
De animo van werknemers om lid te worden van een bepaalde vakbond zal mogelijk groter zijn indien men weet dat die vakbond invloed kan uitoefenen aan de onderhandelingstafel. In zoverre kunnen wij ons enigszins verplaatsen in de gedachte die achter deze stelling schuilt. Echter een van de beginselen die aan het overeenkomstenrecht ten grondslag ligt, is het beginsel van contractsvrijheid. Aangezien de overheids- en onderwijscao een overeenkomst is, ligt het voor de hand ook bij het collectief overleg in de publieke sector van dit beginsel uit te gaan. Overheidswerkgevers zijn evenmin als werkgevers in de marktsector verplicht alle vakbonden die zich als contractspartij aandienen als zodanig zonder meer te aanvaarden; zij mogen – en dit is ook in jurisprudentie die over dit onderwerp bestaat bevestigd, bijv. Pres. Rb. Rotterdam 13 mei 1993, – de redelijke eis stellen van voldoende representativiteit. Wij zien geen reden dit criterium aan te passen of een aanpassing te bevorderen.

7
Nee, wij delen deze mening niet om redenen die reeds zijn toegelicht in de antwoorden op de voorgaande vragen.

8
Deze vraag bevat de suggestie dat sprake is van een kartelvorming bij de cao-onderhandelingen. Daarvan is ons niets bekend. Voor het overige verwijzen wij naar de antwoorden op de vragen 1 tot en met 7.